

OIKEUSAPU JA JULKINEN PUOLUSTUS

B 14.2 ASETUS OIKEUSAVUN PALKKIOPERUSTEISTA (24.4.2008/290)

Annettu Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 2008

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti, joka on tehty oikeusministeriön esittelystä, säädetään 5 päivänä huhtikuuta 2002 annetun oikeusapulain (257/2002) 17 §:n 1 momentin nojalla:

1 § Soveltamisala

Tämän asetuksen mukaan määrätään palkkio ja kulukorvaus:

- 1) yksityiselle avustajalle, joka on määrätty oikeusapulain (257/2002) nojalla;
- 2) puolustajalle ja asianomistajan oikeudenkäyntiavustajalle, joka on määrätty oikeudenkäynnistä rikosasioissa annetun lain (689/1997) 2 luvun 1 tai 1 a §:n taikka rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain (1286/2003) 20 §:n nojalla;
- 3) julkiselle asiamiehelle, joka on määrätty pakkokeinolain (646/2003) 5 a luvun 6 a §:n nojalla.

Tätä asetusta sovelletaan myös valtion oikeusaputoimiston antaessa oikeusapua.

2 § Tehtävään käytetty aika yleisenä palkkioperusteena

Palkkio avustajalle maksetaan tehtävään käytetyn ajan perusteella, jollei jäljempänä toisin säädetä. Istutokäsittelystä ja esitutkinnassa avustamisesta palkkio maksetaan kuitenkin aina vähintään yhdeltä tunnilta.

Palkkion kokonaissummaa määrättäessä korvattava aika pyöristetään lähimpään puoleen tuntiin.

3 § Palkkion oikeuttavat toimenpiteet

Palkkio maksetaan asiaan valmistautumisesta sekä asian käsittelystä esitutkintaviranomaisessa ja suullisesta käsittelystä tuomioistuimessa. Palkkiota maksetaan myös matkustamisesta oikeudenkäyntiin tai esitutkintaviranomaisen luo sekä muusta avustamisen kannalta välttämättömästä matkustamisesta johtuvasta ajanhukasta.

4 § Valmistautuminen

Valmistautumisesta palkkio maksetaan sen ajankäytön perusteella, jota voidaan pitää asian laatuun ja laajuuteen sekä suoritettuihin toimenpiteisiin nähden hyväksyttävänä.

Laadultaan ja laajuudeltaan tavanomaisessa rikosasiassa palkkiota valmistautumisesta ei kuitenkaan ilman erityisiä syitä makseta viittä tuntia pidemmältä ajalta.

5 § Matka-aika

Matka-ajasta ei suoriteta palkkiota, jos yhdensuuntaisen matkan pituus on alle 20 kilometriä.

Palkkiota matka-ajalta ei yhdessä asiassa makseta ilman erityistä syytä enempää kuin kahdeksalta tunnilta.

6 § Tuntipalkkion määrä

Tuntipalkkio on 100 euroa.

7 § Asiakohtainen vähimmäispalkkio

Käräjäoikeudessa suullisesti käsiteltävässä rikosasiassa palkkio avustamisesta on vähintään 400 euroa ja, jos istutokäsittely on kestänyt pidempään kuin kolme tuntia, vähintään 600 euroa.

Käräjäoikeudessa suullisesti käsiteltävässä riita- ja hakemusasiassa palkkio avustamisesta on vähintään 500 euroa ja, jos istutokäsittely on kestänyt pidempään kuin kolme tuntia, vähintään 700 euroa.

Jos muutoksenhakutuomioistuimessa pidetään suullinen käsittely, palkkio avustamisesta on vähintään 400 euroa ja, jos pääkäsittely on kestänyt pidempään kuin kolme tuntia, vähintään 600 euroa.

Vähimmäispalkkio ei sisällä korvausta matka-ajasta.

Vähimmäispalkkio voidaan vahvistaa ilman laskuerittelyä.

Vähimmäispalkkiota koskevia säännöksiä ei sovelleta pakkokeinoasioihin.

8 § Palkkion korottaminen

Avustajan palkkiota korotetaan enintään 20 prosenttia, jos:

- 1) tehtävä joudutaan avustajasta riippumattomista syistä suorittamaan vieraalla kielellä, poikkeuksellisissa olosuhteissa tai erityisen kiireellisenä;
- 2) tehtävä on poikkeuksellisen vaikea ja sen hoitaminen edellyttää erityistä asiantuntemusta, kokemusta ja ammattitaitoa; tai

- 3) avustajalla on tavallista tuntuvasti suurempi vastuu sen vuoksi, että kysymyksessä on huomattava taloudellinen etuus tai asialla muutoin on erityinen merkitys päämiehelle. Lauantaina, sunnuntaina tai pyhäpäivänä pidettävästä pakkokeinokäsittelystä sekä esitutkintaan kuuluvasta muusta tarpeellisesta avustajantehtävästä palkkiota korotetaan 50 prosenttia.

9 § Palkkion alentaminen

Avustajan palkkiota alennetaan, jos:

- 1) avustaja ei ole suorittanut oikeustieteen kandidaatin tutkintoa tai sitä vastaavaa tutkintoa;
- 2) avustaja ei harjoita asianajotoimintaa ammattimaisesti tai hänellä ei muutoin ole asianajotoiminnasta aiheutuvia yleiskuluja;
- 3) avustajan hoidettavana on useita samanlaisia, toisiinsa liittyviä asioita, joissa oikeudenkäyntiaineisto on suureksi osaksi yhteinen;
- 4) avustaja ei ole tehtävässään noudattanut hyvää asianajotapaa tai osoittanut riittävää ammattitaitoa tai huolellisuutta ja hän on sillä tai muulla tavoin tarpeettomasti pitkittänyt oikeudenkäyntiä taikka asian hoitamisessa on muutoin havaittavissa avustajasta johtuvia laiminlyöntejä tai puutteita.

Palkkion alentaminen voidaan tehdä myös vähimmäispalkkiosta.

10 § Kaksi tai useampia päämiehiä

Jos avustajalla on samassa oikeudenkäynnissä kaksi tai useampia päämiehiä, kunkin päämiehen osuus yhteisistä toimenpiteistä määräytyy pääluvun mukaan.

Mitä 1 momentissa säädetään avustajan palkkiosta, koskee myös kulujen korvausta.

11 § Kulujen korvaaminen

Korvaus asianajotoiminnan yleiskuluista sisältyy palkkioon. Yleiskuluja ovat toimistohenkilökunnan palkat, toimiston vuokra- ja hoitokulut, vakuutusmaksut, kulut toimiston koneista ja muut kiinteät kuluerät. Yleiskuluja ovat lisäksi tavanomaiset posti-, puhelin- ja kopiointikulut.

Korvattavia kuluja ovat matkakulut, tavanomaista suuremmat posti-, puhelin- ja kopiointikulut sekä muut suoranaiset kulut. Korvausta matkakuluista maksetaan kuitenkin vain, jos avustajalle maksetaan tämän asetuksen mukaan palkkiota matka-ajalta.

Matka- ja majoituskulut korvataan kulloinkin voimassa olevan matkakustannusten korvaamisesta tehdyn valtion virkaehtosopimuksen määräysten perusteella. Päivärahaa ei kuitenkaan makseta. Avustajalla on oikeus laskuttaa oman auton käytöstä, jos tämä matkustustapa on edullisempi kuin yleisiä kulkuneuvoja käyttäen suori-

tettu matka. Jos avustaja on saman matkan aikana hoitanut useita asioita, matkakustannukset on jaettava.

12 § Laskuerittely

Valtion varoista suoritettavien palkkioiden ja kulukorvausten määrittämiseksi korvauksen saajan on annettava kahtena kappaleena lasku, jossa on selvitettävä:

- 1) palkkiovaatimus eriteltynä toimenpiteisiin ja niihin käytettyyn aikaan päivittäin, ellei vaadita asiakohtaista vähimmäispalkkiota;
- 2) matka-aika päivittäin;
- 3) palkkion 10 §:n mukainen korotusperuste ja palkkion 9 § 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukainen alentamisperuste;
- 4) vaaditut kulukorvaukset eriteltynä matka- ja majoituskuluihin sekä muihin kuluihin;
- 5) arvonlisäveron määrä ja erittely arvonlisäverottomista eristä;
- 6) elinkeinonharjoittajan nimi, y-tunnus ja pankkiyhteys tai, jos palkkio suoritetaan henkilökohtaisesti, avustajan henkilötunnus, verotuskunta ja pankkiyhteys.

Jos oikeusavun saaja on osittain korvausvelvollinen, laskussa on oikeudenkäyntikulujen määrän lisäksi eriteltävä valtion varoista maksettava osuus ja oikeusavun saajan omavastuuosuus.

13 § Arvonlisävero

Tässä asetuksessa säädetyt palkkiot eivät sisällä arvonlisäveroa.

14 § Oikeusturvavakuutuksen omavastuuosuus

Jos oikeusapu on myönnetty oikeusturvavakuutuksen omavastuuosuuteen, valtion varoista suoritettavan avustajan palkkion ja kulukorvausten määrä arvioidaan yleisten oikeudenkäyntikulusäännösten perusteella.

15 § Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 2008.

Tällä asetuksella kumotaan oikeusavun palkkioperusteista 23 päivänä toukokuuta 2002 annettu asetus (389/2002) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Avustajan vaatimuksesta palkkio- ja kulukorvaus on määrättävä tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten perusteella, jos pääosa tehtävistä on suoritettu ennen tämän asetuksen voimaantuloa tai jos asiassa pidetään suullinen käsittely viimeistään 1 päivänä syyskuuta 2008.

Helsingissä 24 päivänä huhtikuuta 2008